VERSLAG d.d. 7 april 2021 van de digitale vergadering van de commissie Bestuur, Economie en Middelen van de provincie Utrecht

Voorzitter: ir. M. de Widt

Namens het college van GS: drs. R.C.L. Strijk

Woordvoerders: A.C. Boelhouwer (GroenLinks), R.G.J. Dercksen (PVV), drs. E.H.R. Dinklo (JA21), M. de Droog MSc RA (D66), M.E.J. Eggermont (SP), F. Hazeleger (SGP), W.M.M. Hoek (50PLUS), M. Jager (PvdD), V.C. Janssen (VVD), M. Lejeune-Koster (PvdA), drs. J.H. van Oort (ChristenUnie en H.O. Suna (PvdA);

Van ambtelijke zijde aanwezig:
Drs. J. Dorst (griffier), A. Knol-van Leeuwen, E. IJsbrandij, en R. Schotsman (Notuleerservice Nederland)

---

1. Voortzetting van de vergadering van BEM van 31 maart 2021

De voorzitter, mevrouw De Widt, opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom.
Deze avond wordt agendapunt 2.6 besproken, dat door de Staten is toegevoegd aan de vergadering van 31 maart 2021. Tijdens die vergadering stond de Statenbrief Gevolgen corona voor de provinciale organisatie ter informatie en de Staten hebben gemeend dat het beter was deze brief te bespreken. Aanvullend is ook, op wens van het Presidium, een aangepaste lange termijnagenda vanuit het college verstuurd. Dit is geen was-wordt lijst. Dat was niet mogelijk omdat er op dat moment geen complete lange termijnagenda was. Het was juist ook de vraag vanuit het Presidium om meer zicht te krijgen op wat er allemaal nog aankomt. De lange termijnagenda wordt nog door de griffie verwerkt in de planningen voor de commissies. Voor zover punten al op de termijnagenda's van de verschillende commissies stonden, wordt de verschuiving zichtbaar. Deze lijst zal bijdragen om beter in beeld te krijgen wat er dit jaar nog besproken gaat worden.
De voorzitter stelt voor dat de leden zich vooral richten op de Statenbrief en eventueel een algemene opmerking over de lange termijnagenda plaatsen. Het lijkt de voorzitter niet effectief om heel uitvoerig op deze lijst in te gaan.
De voorzitter deelt mee dat ze voor de bespreking een rondje langs alle fracties zal maken. Vervolgens komt de reactie van de gedeputeerde en indien gewenst zal er nog een tweede rondje vragen worden gedaan. De voorzitter heeft de spreekvolgorde geloot. Er zal gestart worden bij de ChristenUnie en vervolgens alfabetisch verder tot en met het CDA.

2.6 SB gevolgen coronavirus voor de provinciale organisatie

De heer Van Oort dankt het college voor de antwoorden op de ingediende vragen. De antwoorden zijn duidelijk en spreker vond het stuk ook duidelijk. Spreker vraagt doe de coronaproblematiek zich verhoudt tot de opbouw van de organisatie waar de provincie nog mee bezig is. De fractie meent dat deze twee punten wellicht niet helemaal losstaan van elkaar.

De heer De Droog geeft aan dat hij na het doornemen van de brief in verwarring achterbleef. Het is helder dat er een aantal prioriteiten gegeven wordt, maar het is de fractie niet duidelijk wat daar de concrete duiding van is en wat er niet gedaan gaat worden. Dit geldt ook voor de nieuwe initiatieven.

Er zijn dingen afgesproken, ook in het coalitieakkoord, en bepaalde dingen zijn nog niet uitgewerkt. Spreker vraagt of dit ook onder nieuwe initiatieven valt en of deze ook buiten boord vallen. Ook de lange termijnagenda riep een hoop verwarring op. Het is een zoekplaatje wat er nu wel en wat niet gedaan gaat worden, hoe dit bijgehouden wordt en of het een limitatieve lijst is. Spreker meent dat het fijn is dat een aantal lijnen te zien is maar dat het nog steeds een hoop vragen oproept. Het is de fractie niet duidelijk wat de provincie nu echt gaat doen de komende tijd en de gedeputeerde wordt gevraagd hier wat meer licht op te schijnen.

Mevrouw Boelhouwer geeft aan zich gedeeltelijk te kunnen aansluiten bij de woorden van de heer De Droog dat de consequenties van welke keuzes gemaakt worden en welke dingen gelaten moeten worden, niet duidelijk zijn.
De fractie heeft begrip voor de situatie en meent dat voor allen herkenbaar is dat er vertraging ontstaat. Hoe zich dat gaat uiten is nu nog niet te zien. Het is ook niet onlogisch dat er juist vanwege corona extra werk gedaan moet worden en dat dit ook voor de communicatie consequenties heeft. De fractie vraagt zich af of er voor enkele nieuwe initiatieven of initiatieven die al in de pijplijn zitten mogelijkheden zijn om extra tijdelijke inhuur te realiseren. Andere mensen zouden zaken kunnen oppakken om daar de staande organisatie mee te ontlasten. Dit is bij het lijstje dat op pagina 1 wordt genoemd niet ondenkbaar.
De financiële consequenties zijn moeilijk in te schatten en nog niet duidelijk is waar financiële tekorten of wellicht wel overschotten ontstaan. De fractie hecht er aan dat de opgaven en ambities die zijn geformuleerd, uitgevoerd gaan worden en ziet deze coronaperiode als een extra reden om daar niet aan te tornen. De gedeputeerde wordt gevraagd te reflecteren op de vraag of dit niet juist de tijd is om de noodzakelijke transities vorm te geven.

De heer Dinklo licht toe dat de fractie kennis heeft genomen van de brief en vooraf dacht dat de provincie zich zou gaan richten op prioritaire taken. Er worden in de brief vier punten genoemd waar op wordt ingezet. Spreker vraagt of het eerste punt het meest belangrijk is en het laatste het minst belangrijk. Bij het lezen van de vier punten krijgt de fractie het idee dat er geen prioritering wordt gemaakt; alles wordt gedaan. Spreker vraagt welke prioriteiten er nu zijn gesteld. De fractie kan zich goed vinden in het punt dat de provincie zich houdt aan haar wettelijke taken en gevraagd wordt of GS zich hier ook aan gaat houden. De fractie heeft de afgelopen tijd allerlei onderwerpen langs zien komen die niet tot de wettelijke taken van de provincie horen. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan het sportbeleid. Spreker heeft dit nergens in de Provinciewet kunnen vinden.

De voorzitter stelt vast dat de Lijst Bittich geen inbreng heeft op dit onderwerp.

Mevrouw Lejeune sluit aan bij de vraag van JA21 over de prioritering. De prioritering is in de brief niet heel SMART gemaakt. Spreker vindt het bijvoorbeeld lastig om zich concreets iets voor te stellen bij ‘taken waar “buiten” de toegevoegde waarde van de provincie het grootst is’.
Bij het lezen van de brief dacht de lezer dat het ook niet anders kan dan dat gevolgen merkbaar worden. De Staten hoor al een jaar lang het positieve geluid dat de provinciale organisatie zo goed mogelijk doorgaat met alles wat de provincie moet en wil doen. De laatste tijd is steeds duidelijker geworden dat dat steeds moeilijker wordt voor de medewerkers. Spreker meent dat het logisch is dat het, als het voor een aantal mensen moeilijk is om thuis te werken vanwege bijvoorbeeld een lastige thuissituatie, hoger ziekteverzuim of het feit dat corona extra werkzaamheden met zich mee brengt, niet anders kan dan dat dit voor een organisatie die nog niet helemaal op orde was problemen gaat geven.

De voorzitter deelt mee dat mevrouw Jager van de PvdD heeft aangegeven geen inbreng te hebben op dit onderwerp.

De heer Dercksen sluit aan bij de inbreng van JA21 en licht toe geen aanvullende vragen te hebben.

De heer Eggermont geeft aan dat de opmerking over de overschrijding van de termijnen bij beantwoording van vragen van PS hem opviel. Spreker moest daarbij denken aan de opmerkingen die mevrouw Leijten deze middag maakte over macht en tegenmacht en waar nu eigenlijk de macht ligt. Spreker meent dat de prioriteit gegeven moet worden aan de controlerende en vertegenwoordigende taak van de macht; de Staten. Spreker hoopt dat hij het stuk niet zo moet lezen dat de taak van de Staten in deze verminderd wordt.

De voorzitter stelt vast dat er niemand van de SGP aanwezig is.

Mevrouw Hoek geeft aan de stukken niet te kunnen vinden en daarom nu even niets te zeggen heeft.

De heer Janssen licht toe dat de verwachtingen van de VVD over deze brief hoog gespannen waren. De fractie dacht dat het college nu met een heldere prioritering zou komen over welke taken wel en welke niet uitgevoerd zouden gaan worden. De brief is in de fractie besproken en de conclusie is dat deze verwachting niet geheel gerealiseerd is. Spreker sluit aan bij vorige sprekers die het hadden over de vaagheid van de formuleringen over bijvoorbeeld wat 'buiten' prioriteit heeft of het meest effect of toegevoegde waarde heeft. Wat belangrijke en wat minder belangrijke opgaven zijn wordt ook niet concreet en niet tastbaar.
De oorzaak wordt neergelegd bij de coronacrisis maar de fractie denkt dat ook speelt dat het college onvoldoende prioriteiten stelt, onvoldoende keuzes durft te maken, alles tegelijk wil doen en door blijft gaan met ambities die door de VVD vanaf het begin af aan al als onrealistisch zijn bestempeld. De fractie heeft hier vaker aandacht voor gevraagd, dit ook in relatie tot de extra formatie die hiervoor aangetrokken zou gaan worden. Spreker vraagt hoe het er nu voor staat met de 100 fte die toegevoegd zou worden, de extra fte's in de bedrijfsvoering, of alle functies zijn ingevuld en of al deze medewerkers inmiddels operationeel en ingewerkt zijn.
Spreker vraagt ook of de gedeputeerde een nadere duiding kan geven van de opmerkingen die worden gemaakt over het coalitieakkoord en welke opgaven meer en welke minder prioriteit hebben.
Het valt de fractie op dat de lange termijnagenda niet erg lange termijn is omdat de horizon niet verder weg ligt dan een maand of negen. Dat geeft de fractie het beeld dat het college niet stuurt op de lange termijn. Dit nog los van het feit dat het een ongesorteerde lijst is waar rijp en groen door elkaar heen loopt waardoor de fractie geen grip krijgt op wat er feitelijk gebeurt en wat er aan de hand is. De hoop is dat de griffie hier nog een slag in kan slaan. De fractie mist bijvoorbeeld ook moties en toezeggingen die zijn gedaan op de lange termijnagenda. In het kader van de Omgevingsvisie is er uitgebreid met gedeputeerde Van Essen gedebatteerd over de status van programma's onder de Omgevingsvisie. Er zou nog gesproken worden over of deze programma's ter kennisname of ter vaststelling naar de Staten zouden gaan. Nu heeft alles de status ter kennisneming gekregen en de fractie meent dat hier eerst de discussie met elkaar over gevoerd zou moeten worden.
In de beantwoording van de vragen van de ChristenUnie heeft het college gezegd dat het terughoudend is met initiatieven en dat de Staten worden opgeroepen dat ook te zijn. Spreker meent dat de Staten niet veel initiatieven indienen en vraagt hoe het zit met het beantwoorden van Statenvragen. Spreker heeft in een commissievergadering van een collega wel eens te horen

gekregen dat hij minder vragen moet stellen omdat de ambtelijke organisatie het zo druk heeft en dat ze dat werk er niet bij kunnen hebben. Spreker sluit aan bij de heer Eggermont dat dat niet aan de orde kan zijn. Dit zeker niet, als de fractie nog heel veel andere mogelijkheden ziet om prioriteiten te stellen.

Mevrouw Boelhouwer meent dat het jammer is dat de heer Janssen namens zijn partij een plaat afdraait die ook in verschillende commissies wordt afgedraaid. De organisatie is aan de start van deze coalitieperiode verweesd genoemd. Dat heeft allerlei consequenties en hier is het coronajaar overheen gekomen. Spreker deelt dat een aantal zaken in de brief nog niet duidelijk is en dat de provincie de consequenties hiervan nog moet gaan ervaren. Spreker vraagt of het mogelijk is dat de heer Janssen mee gaat denken over hoe het beter kan in plaats van alleen maar te zegen dat het college moet ophouden met dingen die de VVD niet leuk vindt. Er is de afgelopen twee jaar geprobeerd om de organisatie zo goed mogelijk in het gareel te krijgen. Dat gaat prima en hier worden de Staten elke drie maanden keurig over geïnformeerd. Spreker betreurt de houding van de VVD en stelt dat als er door de directeur van de provincie gevraagd wordt om rekening te houden met het stellen van vragen, dit dan niet zo op deze manier neergezet hoeft te worden. Dit heeft niets te maken met het coalitieakkoord of prioriteiten die de VVD niet wenst maar er worden heel veel vragen gesteld en spreker meent dat de Staten daar best een beetje rekening mee kunnen houden.

De heer Janssen dankt mevrouw Boelhouwer voor deze vraag omdat hij nu een aantal zaken nog wat duidelijker toe kan lichten. Er is vanaf het begin af aan, met het college, geconstateerd dat er noodzakelijk werk aan de organisatie nodig was. De fractie heeft hier ook altijd haar volle steun aan gegeven. Het is nu twee jaar verder en de Staten hebben het college alle ruimte gegeven om gebreken in de organisatie op te lossen. Tegelijkertijd heeft de VVD, gezien deze situatie, vanaf het begin af aan gezegd dat het niet verstandig lijkt om een vrij fors en ambitieus coalitieakkoord met veel acties neer te leggen en heeft het opgeroepen tot terughoudendheid. De fractie vermoedt en ziet dat nu bewaarheid wordt waar twee jaar geleden voor is gewaarschuwd. In de agenda van deze vergadering staan alleen al drie of vier Statenvoorstellen die niet wettelijk verplicht zijn en die ook best een half jaar of een jaar uitgesteld hadden kunnen worden. De VVD heeft zorg voor de medewerkers van de provincie en vanuit die zorg roept het het college op om verantwoordelijkheid te nemen, prioriteiten te stellen en aan te geven wat het niet meer gaat doen. Nu probeert het college alles in de lucht te houden en de VVD meent dat dat geen verstandige route is. Het lijkt nu alsof er een en ander en naar de Staten wordt geschoven waar de oproep aan het college is om zelf te gaan sturen. Dit heeft niets te maken met waardering voor medewerkers want die is er volop bij de fractie. Deze medewerkers verdienen het om duidelijk leiding te krijgen.

Mevrouw Boelhouwer meent dat het goed is om te horen dat dit de steun van de VVD krijgt en spreker hoopt dat de heer Janssen in zijn woordkeus hier op een wat minder negatieve toon over zal spreken. Spreker meent dat het college op dit moment wel degelijk aan het sturen is.

De heer Eggermont vraagt mevrouw Boelhouwer hoe zij de rol van PS ziet en waarom zij stelt dat de Staten een pas op de plaats moeten maken. Spreker vraagt ook of mevrouw Boelhouwer of zij begrijpt dat dit voor collegepartijen wellicht wat anders ligt dan voor oppositiepartijen en dat het gehele bestuur van de provincie bij de Staten ligt en niet alleen bij de coalitiepartijen.

Mevrouw Boelhouwer licht toe dat de controle van het bestuur bij de gehele Staten ligt en dat dat ook de reden is waarom haar partij ook artikel 47 vragen stelt. Het gaat spreker er vooral om dat zij ziet dat bij sommige Statenvoorstellen een overload aan vragen gesteld wordt. Spreker heeft geen

oordeel over vragen van anderen maar enige terughoudendheid daarin, omdat een en ander ook bij de bespreking van het Statenvoorstel aan bod kan komen, is volgens haar best mogelijk. Spreker doelt niet op artikel 47 vragen maar op de overload aan technische vragen die allemaal schriftelijk beantwoord moeten worden en vervolgens in de Statenvergaderingen of commissievergaderingen vaak nog eens dunnetjes over gedaan worden. Er ligt een verzoek vanuit het bestuur en de organisatie om daar rekening mee te houden en spreker meent dat dat iets heel anders is dan een pas op plaats maken als het gaat om de controlerende taken.

De heer Dinklo geeft aan veel moeite te hebben met de woorden van Boelhouwer over het aantal technische vragen dat gesteld wordt. Spreker stelt dat het zijn rol is als Statenlid om voorstellen duidelijk te krijgen. De Staten krijgen soms voorstellen waar geen touw aan vast te knopen is en dan moeten er wel tientallen vragen gesteld worden om deze voorstellen te kunnen begrijpen. Spreker vindt het niet kunnen dat iemand de democratie wil verkleinen door hem te vragen minder vragen te stellen.

Mevrouw Boelhouwer merkt op de leden niet te vragen om minder vragen te stellen maar dat zij vraagt begrip te hebben voor het feit dat deze vraag uit de organisatie komt. Als deze organisatie ook de organisatie van de heren Dinklo en Eggermont is, dan horen zij deze vraag en trekken zij zich daar iets van aan. Spreker is de laatste om de democratische tijd van een ander te willen verminderen. Er komt een vraag uit de organisatie en daar kan rekening mee gehouden worden. De leden hoeven zich daardoor niet in hun democratische rechten beknot te voelen.

Mevrouw Lejeune geeft aan de kritiek van de heer Janssen te begrijpen en daar ook deels in mee te gaan, niet alles is even SMART geformuleerd in de brief. Toen spreker het gevoel kreeg dat er een statement werd gemaakt dat de Staten de mond wordt gesnoerd of dat de democratie wordt ondergraven, wilde ze ophouden met de discussie. Er is niets anders geweest dan een vraag vanuit de organisatie om er rekening mee te houden dat de organisatie nog niet op orde was en dat hier een heel moeilijk jaar overheen is gekomen. Niemand zegt dat je geen verhelderende vragen mag stellen om een goed besluit te kunnen nemen, er is alleen om wat begrip gevraagd.

De heer Van Oort sluit aan bij mevrouw Lejeune. Spreker ziet dat het veel tijd kan kosten om de vragen, die vanuit de Staten worden gesteld, te beantwoorden. Daarbij zijn veel vragen ook politiek ingestoken. Dat mag, en is een goed recht van de Staten. De Staten moeten hun controlerende en opdrachtgevende rol blijven spelen maar spreker ondersteunt wel een beetje matiging als de organisatie onder druk staat. Dit natuurlijk wel onder de voorwaarde dat de Statenleden hun politieke werk goed kunnen doen.

De heer Janssen geeft aan dat in de brief staat dat het college de Staten vraagt terughoudend te zijn met initiatieven. Dat kan volgens spreker nooit de bedoeling zijn. De Staten hebben een kaderstellende, volkvertegenwoordigende en controlerende rol. Vanuit die drie rollen willen de Statenleden hun werk kunnen doen. Dat maakt dat deze zin voor de VVD niet acceptabel is.
De fractie stelt niet meer vragen dan dat het denkt dat nodig is. Spreker licht toe dat de VVD dit jaar vier schriftelijke artikel 47 vragen heeft gesteld en stelt dat dat niet bovenmatig veel genoemd kan worden voor de grootste oppositiepartij. Spreker meent dat GroenLinks meer vragen heeft gesteld. De fractie meent dat dit, in alle prioriteitstelling wel zwaar moet wegen.

De heer Dinklo stoort zich aan de opmerking van mevrouw Lejeune dat er meer respect moet zijn voor de organisatie. Spreker vraagt de coalitiepartijen om dan wat zaken uit het coalitieakkoord te

halen, dat wordt door de coalitiepartijen namelijk niet benoemd. Mevrouw Boelhouwer riep op om juist meer te doen en spreker meent dat dat dan ook weer meer vragen oproept. De coalitie zou ook verantwoordelijkheid kunnen nemen door wat minder te doen. Spreker meent dat er in deze niet correcte opmerkingen gemaakt zijn. Als er 30% uit het coalitieakkoord gehaald wordt, wat geen wettelijke taken zijn, dan zullen er ook minder technische vragen gesteld worden. De bal ligt volgens spreker dus volledig bij de coalitie.

De voorzitter stelt vast dat het CDA niet aanwezig is bij dit overleg.

Mevrouw Hoek geeft aan geen vragen te hebben maar wenst wel mee te geven dat iedereen zijn of haar eigen klank heeft en dat daar respect voor moet zijn.

Gedeputeerde Strijk vindt het vervelend dat sommige leden een meer concrete brief hadden verwacht. Het college had mondeling al meegedeeld dat de werkdruk in de organisatie als hoog wordt ervaren. In deze brief wordt toegelicht dat dat heeft te maken met de opvang van kinderen toen de scholen nog dicht waren, medewerkers die zelf ziek waren, mantelzorg voor oudere familieleden en de mentale druk die de medewerkers na een jaar corona ervaren. De gedeputeerde heeft eerder al eens aangegeven dat sommige medewerkers van de provincie maar één keer op het Provinciehuis zijn geweest, om hun computer op te halen, en daarna hun collega's alleen maar digitaal gezien hebben.
Als er bij de brief een lijst zou moeten komen met een overzicht van de veranderde planningen dan had de gedeputeerde de organisatie, die al onder druk staat, hadden moeten vragen om dat er ook nog bij te doen. Het college heeft daar niet voor gekozen. Het college heeft de Staten gemeld dat het de signalen oppakt en deze ook te ervaren en invoelbaar te achten zoals de Staten deze wellicht ook invoelbaar achten. Daarbij is ook aangegeven dat het college hier bij de geplande voortgangsrapportage over het eerste kwartaal op terugkomt. Op dat moment wordt geijkt, eind mei wordt de thermometer in de organisatie gestoken, en wordt er gerapporteerd hoe het eerste kwartaal is verlopen. De Staten krijgen hier samen met de jaarstukken een rapportage over. Op dat moment kan ook meer concreet in beeld gebracht worden. Het college wilde echter niet wachten tot die rapportage om alvast het hoofdsignaal te delen zoals het hogere verzuim en meer medewerkers die aangeven dat het hen boven het hoofd groeit. De gedeputeerde vindt het vervelend dat er kennelijk verwachtingen waren dat het college nu al concreter zou zijn op dit punt en geeft aan dat hij die illusie zelf nooit gehad heeft.

De heer De Droog geeft aan dat wat hem betreft de gedeputeerde dit signaal ook gewoon aan het begin van een vergadering had kunnen afgeven. Met deze brief verandert er niet veel. Er kan nu niet over gesproken worden omdat bijvoorbeeld de prioritering ontbreekt.
Gedeputeerde Strijk geeft aan dat in de brief duidelijk staat dat het college bij de voortgangsrapportage met meer details zal komen. Daarom verbaast het de gedeputeerde dan ook dat de brief is opgewaardeerd. De boodschap in de brief was dat het signaal werd afgegeven en dat daar later over gesproken zou worden. Het college heeft er niet voor gekozen om de organisatie op te roepen met alles te stoppen om eerst in beeld te brengen waar de provincie achter loopt. Het college zou dit ook een verkeerd signaal richting de organisatie vinden. Er wordt begrip gevraagd voor het gegeven dat sommige zaken vertragen en sommige zaken worden ook al gemeld. Zo is al gemeld dat Fair Trade een paar maanden opschuift en zijn er meldingen rondom de EBU gedaan.

Mevrouw Boelhouwer meent dat het een goede vraag is waarom de brief opgewaardeerd is. De vorige vergadering is meegedeeld dat deze Statenbrief eraan zat te komen maar dat deze vorige

week niet besproken kon worden en dat er daarom een extra BEM is ingepland. Spreker vraagt zich af of als deze brief gewoon verstuurd was, deze ook opgewaardeerd zou zijn en of er dan niet netjes gewacht zou zijn tot de bespreking van de Kadernota.
Gedeputeerde Strijk geeft aan het opwaarderen ook positief te kunnen duiden omdat het aangeeft dat de Staten het belangrijk vinden dat er een signaal uit de organisatie doorklinkt dat de -mentale-druk als hoog wordt ervaren. Daarnaast zijn er door corona ook veel extra dingen gedaan. De maatregelen binnen het domein Cultuur hebben extra werk binnen de organisatie opgeleverd en de extra subsidies hebben bij het subsidieloket tot extra werkzaamheden geleid. Het helpen van bijna 100 ondernemers met leningen binnen het loket Economie waarbij business cases beoordeeld moeten worden is ook veel extra werk. De brief was bedoeld om aan te geven dat het college voelt dat het water hoog staat. Bij de voortgangsrapportage kan inzichtelijk gemaakt worden wat dit jaar niet meer gerealiseerd kan worden en eventueel wanneer wel.
De gedeputeerde is het met de heer Van Oort eens dat meespeelt dat de organisatie in opbouw is. Als de provincie een geoliede organisatie zou zijn, waar niets aan de hand was, waar de formatie perfect op orde was, waar processen perfect ingeslepen waren, waar de managementinformatie beschikbaar was en waar geen achterstanden waren, dan zou de organisatie veel weerbaarder zijn bij een groot incident als corona. Het feit dat je de winkel aan het opbouwen bent helpt niet. De gedeputeerde heeft eerder al aangegeven dat de verbetermaatregelen voor een deel wel tot het eind van deze collegeperiode zullen lopen. De organisatie was een jaar geleden nog bezig met 2018. Het is goed om te beseffen welke druk er in de organisatie is met betrekking tot alle verbeteringen.
De heer Janssen vroeg naar de stand van zaken met betrekking tot de formaties. De gedeputeerde kan de stand van eind december met de Staten delen. Bij de Jaarrekening komt hier een uitgebreidere beschrijving van. Eind 2020 stonden er nog 76 formatie-eenheden open. In 2020 zijn 92 mensen vertrokken en toen stonden er ook al vacatures open. Gedurende het jaar zijn er dus honderden mensen aangenomen. Het kan al vastlopen bij de afdeling HRO die moet organiseren dat er selectiegesprekken zijn en dat mensen worden aangenomen. Daarbij speelt dat de arbeidsmarkt ook niet in één keer de juiste expertise biedt en dat nieuwe medewerkers moeten worden ingewerkt. Je bent er niet zomaar met het opentrekken van een blik inhuurmedewerkers omdat ook deze mensen geworven moeten worden, aangenomen en ingewerkt moeten worden. Het feit dat deze mensen vaak nog maar één keer op het Provinciehuis zijn geweest, maakt de situatie suboptimaal. Een deel van de vraag van 76 fte is weliswaar tijdelijk opgelost maar als organisatie hunker je naar vaste krachten die naar verloop van tijd van grotere toegevoegde waarde zijn dan mensen die twee of drie maanden voor de organisatie werken.
De gedeputeerde meent dat het goed is om een aantal voorbeelden te noemen van zaken ‘buiten’ die het college als toegevoegde waarde ziet. Prioriteit gaat uit richting het OV, onderhoud en beheer buiten, de cultuursector en het Eurekaloket. Met betrekking tot wettelijke taken kan gedacht worden aan jaarstukken, begroting en de financiële scenario’s tot 2035 of 2040 waarbij de Staten om extra doordenken hebben gevraagd. Dit zijn allemaal terechte vragen maar het moge duidelijk zijn dat dit niet allemaal op een achternamiddag gedaan kan worden. De continuering van bedrijfskritische processen is bijvoorbeeld het feit dat er überhaupt via Teams vergaderd kan worden en dat er met betrekking tot de veiligheid van de ICT-systemen nog een en ander in te halen is.
De gedeputeerde herkent de politiek-bestuurlijke oproep om een aantal ambities niet te doen. Dit is een politieke discussie en de gedeputeerde geeft aan dat een meerderheid van de Staten en het college menen dat er, los van de coronacrisis, nog een aantal urgente zaken zijn. Het college wil die ambities overeind houden, al zullen sommige zaken in de tijd wel wat faseren. Daarbij is het ook mogelijk dat sommige ambities zelfs zullen versnellen. De meerderheid van de Staten heeft aan het college de opdracht gegeven om aan deze ambities te blijven werken.

De heer Janssen geeft aan dat de gedeputeerde heeft gezegd dat het gaat om een meerderheid van de Staten en meent dat de Staten dat zouden hebben geweten als er een Statenvoorstel over het coalitieakkoord voor zou hebben gelegen. Het coalitieakkoord heeft nu geen formele status maar krijgt wel een bepaalde status toegedicht. Spreker meent dat in de Programmabegroting staat wat het college wordt geacht uit te voeren en dat dat ook een formeel document is. Spreker heeft gevraagd welke opgaven in het coalitieakkoord belangrijker worden geacht dan andere. De Staten willen als kaderstellend orgaan weten welke opgaven kennelijk meer prioritair zijn. De coalitiepartijen hebben hier geen vragen over gesteld. Alle Statenfracties zouden er tegelijkertijd kennis van mogen nemen als er een prioritering in het coalitieakkoord zit.
Gedeputeerde Strijk antwoordt dat in de alledaagse afweging en de sturing daarop steeds wordt gekeken wat dingen zijn die absoluut door moeten en dat bij de voortgangsrapportage van eind mei hier over gerapporteerd zal worden. Dat is een rapportage aan de Staten en dan worden alle fracties op dezelfde manier geïnformeerd.

De heer Eggermont geeft aan uit de beantwoording door de gedeputeerde niet te begrijpen waarom er in de brief begrip wordt gevraagd met betrekking tot het stellen van vragen. Als de gedeputeerde stelt dat de meerderheid iets wil, dan zit daar het risico aan dat daar vanuit de Staten vragen over gesteld worden.
Gedeputeerde Strijk meent dat hoe de brief verwoord is, misschien de verkeerde sentimenten oproept. Het college wil op geen enkel moment uitstralen dat de Staten niet de vragen moet stellen die het voor haar controlerende taak relevant acht. Het college heeft in de brief willen aangeven dat de Staten, bij deze werkdruk, moeten beseffen dat het wat extra's op die werkdruk legt. De gedeputeerde licht toe dat een vraag soms snel gesteld is, maar dat deze soms heel veel uitzoekwerk vergt, waarbij later soms blijkt dat dat eigenlijk niet eens de vraag was die was gesteld. Als de Staten vragen nodig hebben voor hun controle, moeten ze deze altijd blijven stellen.
De heer Eggermont herkent dat de Staten soms antwoord krijgen op vragen die niet gesteld zijn. Als er onduidelijkheid is over welke vraag nu precies gesteld wordt, zou de organisatie ook contact kunnen opnemen met de vragensteller. Ook dat zou bij de organisatie minder werkdruk kunnen opleveren. Spreker hoopt dat de gedeputeerde beseft dat als het college bepaalde prioriteiten doorzet, dat ook voor het controlerende en vertegenwoordigende orgaan werk oplevert.
Gedeputeerde Strijk stelt dat als de Staten in de brief hebben gelezen dat het college wil aangeven dat de Staten dat niet zouden mogen moeten doen, hij dat beeld weg wil nemen. De Staten mogen voor hun controlerende taak altijd vragen stellen.
De heer De Droog verwijst naar de opmerking van de heer Janssen dat de coalitiepartijen zich niet druk zouden maken over de prioritering binnen het coalitieakkoord. Spreker meent dat hij daar juist wel vragen over heeft gesteld. Spreker gaat mee in de gedachte dat het coalitieakkoord geen kaderstellend stuk is. Vanaf de eerste dag is vastgesteld dat er vanuit begrotingen wordt gewerkt en dat er collegepartijen zijn die aan dingen werken. Spreker meent dat het interessant zou zijn om het coalitieakkoord gewaardeerd terug te zien in een brief.
Gedeputeerde Strijk licht toe dat het college de vastgestelde begroting als kaderstellend stuk ziet. Bij de begroting van 2021 was ook de strekking dat de ambities overeind blijven maar dat sommige in de tijd gefaseerd zullen worden.

Mevrouw Boelhouwer merkt richting de heer Eggermont op dat het ook behulpzaam kan zijn als de vragensteller contact opneemt met degene die een stuk heeft gemaakt. Ook dat kan minder belastend zijn voor de organisatie.

De heer Eggermont licht toe dat zijn opmerking over antwoorden op zaken die niet gevraagd zijn erover ging dat vragen soms op een politieke manier worden bekeken en dat partijen dan wel eens met een kluitje in het riet gestuurd worden. Spreker belt geregeld met een behandelend ambtenaar.

Mevrouw Boelhouwer geeft aan te hebben gevraagd of het mogelijk is om voor korte projecten tijdelijk mensen in te huren en vraagt of dat wellicht een extra belasting voor de organisatie oplevert met betrekking tot inwerken en dergelijke.
Gedeputeerde Strijk licht toe dat gedurende het jaar 2020 een paar honderd nieuwe mensen zijn gestart. Dit moet door de organisatie opgevangen worden en de gedeputeerde stelt dat er een grens zit aan wat je met inhuur kunt regelen, als de backbone het niet meer op kan vangen met betrekking tot aannemen, inwerken en het leren van de mores van de provincie. Er wordt veel ingehuurd en als er geprioriteerd wordt, houdt dat vaak in dat ergens extra menskracht naar toe gaat. Er zit echter wel een grens aan de rek van het absorptievermogen van een organisatie in verandering. De mensen die bij de provincie verdienen wat dat betreft ook een faire start en moeten niet 'verzuipen'.

De heer Dinklo verbaast zich over deze discussie. Dat corona heftig is weet spreker vanuit zijn persoonlijke situatie. Spreker heeft er ook begrip voor dat de mensen in de organisatie last van de gevolgen van corona hebben. Spreker gelooft echter de brief van GS niet meer. Er wordt gesteld dat de organisatie zo druk is maar spreker meent dat GS krokodillentranen huilt. Spreker stelt dat als iets niet kan, het niet kan en dat bepaalde dingen dan niet gedaan moeten worden. Spreker heeft zelf ook een organisatie en heeft daar ook gemerkt dat niet alles kan omdat er geen mensen voor zijn en omdat er geen geld voor is. GS stelt dat de organisatie zo druk is maar komt wel steeds met nieuwe initiatieven die niets te maken hebben met de kerntaken van de provincie. Daarnaast zegt GS iets over moties en amendementen en spreker stelt dat de meeste moties die zijn aangenomen van de coalitie zelf komen. Spreker heeft alle begrip voor het gegeven dat de organisatie het druk heeft en roept de coalitie daar iets aan te doen door minder te doen.
Gedeputeerde Strijk meent dat dit een constatering van de heer Dinklo is. De gedeputeerde meent dat het college wel aangeeft wat het niet kan doen. Zo hebben de Staten gevraagd dat de provincie een Fair Trade provincie zou worden. Dat is voor veel Statenleden een belangrijk onderwerp en het college heeft toch gesteld dat dat nu even niet lukt. Zo is ook de start van de Economic Board Utrecht vertraagd omdat er door corona geen startbijeenkomst georganiseerd kan worden. de Staten krijgen binnenkort wel een Statenvoorstel over de Human Capital Agenda, dat met extra prioriteit naar de Staten komt omdat het college inziet dat door corona de komende tijd een groep mensen zonder baan kan komen te zitten. Het college voelt dus ook aan dat het op sommige punten de druk op de ketel moet houden. De gedeputeerde herkent de krokodillentranen niet, het college uit een oprechte zorg.
De heer Dinklo roept het college op om dat dan ook voort te zetten. Zo is er vorige week nog een sportvoorstel gedaan dat geen prioriteit heeft. Spreker blijft van mening dat als het zo druk is, er ook minder gedaan moet worden.
De heer Dercksen meent dat het sportvoorstel dat de heer Dinklo noemde ook nog niets met sport te maken heeft. Spreker heeft dit debat met verbazing aanschouwd. De Provinciewet stelt dat de provincie wettelijk verplicht is de Staten actief te informeren en daar dient de provincie zich gewoon aan te houden. Als een Statenlid een vraag wil stellen dan moet de provincie gewoon antwoord geven.
De heer Eggermont stelt dat de Staten in deze brief wat anders wordt gevraagd. Spreker heeft de gedeputeerde horen zeggen dat de zin niet in de brief had moeten staan en heeft de coalitiepartijen horen roepen dat het goed zou zijn als de fracties dat allemaal niet zouden doen. Voor spreker is dan ook de vraag of dit allemaal met de bespreking van de brief duidelijk is geworden.

De heer Dercksen stelt dat de gedeputeerde ook heeft gezegd dat de Staten gewoon het bestuur moeten controleren. Vanuit de coalitiepartijen wordt hier echter wat terugtrekkend op gereageerd. Dat kan zo zijn, maar als een partij een onderwerp wil agenderen of er vragen over wil stellen, dan moet het dat gewoon doen.
Gedeputeerde Strijk stelt al eerder te hebben aangegeven dat het college niet wil uitstralen dat de Staten geen vragen moeten stellen. In de brief wordt begrip gevraagd voor mogelijke vertraging en daarmee overschrijding van afgesproken interne termijnen zoals bijvoorbeeld bij de beantwoording van schriftelijke vragen.
Richting de ChristenUnie merkt de gedeputeerde op dat het college met betrekking tot nieuwe initiatieven heeft geschreven dat het zelf terughoudend zal zijn en dat de Staten daartoe ook worden opgeroepen. Dit gaat dus niet over schriftelijke vragen.
De heer Dercksen stelt dat het goed is om dat te horen. Spreker vindt het geen probleem als een antwoord een keer een of twee dagen later komt.

De heer Suna meent nu al zeven keer hetzelfde te hebben gehoord. Spreker stelt dat deze discussie niet herhaald moet blijven worden en meent dat de voorzitter dient in te grijpen.
De voorzitter licht toe dat de commissie bezig was met een vervolgvragenronde en dat ze er begrip voor heeft dat partijen hun punt willen maken.

De heer Janssen geeft aan dat hij in de eerste termijn iets heeft gezegd over de kwaliteit van de lange termijnagenda, waar deze volgens de fractie verbeterd kan worden en waar nog vragen zijn over de status van een aantal onderliggende programma's en stelt aan te nemen dat de gedeputeerde deze punten genoteerd heeft en dat deze punten worden meegenomen in de verbeterde versie.
Spreker dankt de gedeputeerde voor zijn reactie op de vragen over de fte's. De fractie heeft al anderhalf jaar geleden bij de toenmalig portefeuillehouder van P&O aangegeven dat je ook aanlooptijd nodig hebt om een en ander operationeel te krijgen. Het lijkt nu alsof het college zich daardoor toch overvallen voelt. De fractie krijgt dat gevoel op meer punten. Zo lijkt het ook als een verrassing te komen dat de organisatie tijd nodig heeft om de basis op orde te krijgen.
De fractie mist in de brief een handelingsperspectief of een voorstel van het college. Hierbij valt te denken aan waar de organisatie extra informatie nodig heeft, of er ergens iets gestut kan worden en of dat bepaalde dingen later zouden kunnen. Dit verklaart het ongemak bij de VVD. De Staten krijgen iets over de schutting gegooid maar kunnen er niets mee. De fractie maakt zich zorgen over de medewerkers maar wil van het college dan ook een perspectief over wat het daar mee kan. Zo kan er een voorstel voor extra formatie gedaan kunnen worden of kan er gezegd worden dat bepaalde dingen nu niet worden gedaan. Spreker hoopt dat dit in een volgende ronde wat pregnanter naar voren kan komen.
Gedeputeerde Strijk geeft aan dit te zien als een tip hoe de heer Janssen naar de voortgangsrapportage kijkt. Het college wilde het signaal ook schriftelijk afgeven en de gedeputeerde licht toe dat bij de voortgangsrapportage de keuzes die hieruit voortvloeien naar voren komen. De gedeputeerde herkent dat de VVD bij de start van de begroting van 2020 met betrekking tot de fte's heeft gevraagd of de provincie hierin zou gaan slagen. Dit was al een flinke uitdaging en corona is hier bij gekomen wat het niet gemakkelijker heeft gemaakt om mensen te vinden. De arbeidsmarkt bleek voor sommige functies ook krapper dan vooraf gehoopt.

De heer Van Oort heeft uit de brief en de beantwoording van de gedeputeerde nadrukkelijk begrepen dat er minder gedaan wordt en dat zaken in de tijd worden uitgespreid. Spreker meent dat personeel niet zomaar op allerlei posten kan worden neergezet en dat je daardoor dingen blijft doen die minder prioriteit hebben, maar waar je wel de mensen voor hebt. Spreker meent dat de partijen

zich beter aan de vergaderorde moeten houden. Het punt van het wel of niet stellen van vragen staat niet in de brief en niet in het antwoord van het college. Er is één persoon die hier een opmerking over heeft gemaakt en vervolgens rolt de hele commissie er overheen terwijl het door niemand aangereikt is.

De heer Hazeleger geeft aan blij te zijn dat het punt over het stellen van vragen is ingetrokken of nooit is gemaakt. Spreker en zijn fractie zullen doorgaan met het stellen van vragen en rekenen op fatsoenlijke antwoorden. Spreker meent dat de brief niet heel SMART is en dat niet helder is wat vertraging gaat oplopen en op welke afdelingen het probleem precies zit. De fractie heeft de brief gelezen, neemt er kennis van en leeft mee met alle medewerkers.

Mevrouw Lejeune geeft aan de conclusie te hebben getrokken dat er aan PS door GS wordt gevraagd om er rekening mee te houden dat de organisatie overbelast is. Spreker hoort in de gevoerde discussie terug dat dit ook aan GS wordt gevraagd door PS en dat lijkt spreker een mooie conclusie.

De heer De Droog constateert dat er vijf kwartier is gesproken over een signaal dat later, met inhoud, terugkomt in een voortgangsrapportage en dat er een vraag wordt besproken die kennelijk niet is ingebracht. Spreker herkent bij zichzelf dat hij door corona een bizar jaar achter de rug heeft en roept partijen op om bij zichzelf te beginnen door dit soort discussies te verplaatsen naar de momenten dat er ook relevante stukken voorliggen.

Mevrouw Hoek geeft aan eenzelfde bericht vanuit de gemeente te hebben ontvangen omdat ook daar de rek eruit is. Spreker meent dat bij de Statenleden de rek er misschien ook wel een beetje uit is. De bestemmingsplannen van de gemeenten moeten door de provincie worden goedgekeurd en spreker vraagt of het feit dat de rek er een beetje uit is, gevolgen heeft voor de voortgang van bestemmingsplannen.
Gedeputeerde Strijk geeft aan hier nu geen antwoord op te hebben en stelt voor deze vraag schriftelijk af te doen.

De heer Eggermont geeft aan verbaasd te zijn over de reactie van de heer Van Oort. De vraag is niet gesteld in de brief, maar in de brief staat wel een duidelijke opmerking over de werking van de Staten. Spreker vindt het bizar dat er nu gedaan wordt alsof dit niet in de brief heeft gestaan. Spreker is wel tevreden over het antwoord van de gedeputeerde.

De heer Janssen memoreert dat de heer Van Oort voor het laatst in deze commissie het woord heeft gevoerd. Hij dankt de heer Van Oort -misschien mede namens de gehele commissie- voor de prettige samenwerking en wenst hem veel succes in zijn verdere loopbaan.
De heer Van Oort dankt de heer Janssen en de gehele commissie voor deze woorden en wenst de commissieleden ook veel succes.

Deze opmerking wordt door de commissieleden met applaus ontvangen.

3 SLUITING

De voorzitter dankt de aanwezigen en stelt dat er vast over dit onderwerp wordt doorgesproken bij de voortgangsrapportage. De voorzitter sluit de vergadering om 20.50 uur.